A°. 1858. N°. 236.

Opregte Donderdagsche HAARLEMSCHE COURANT



van 7 October.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs : *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 3 October.

Het vertrek van het Hof naar de badplaats Ischl is op heden avond bepaald.

— Men verzekert, dat, indien al de baron *v. Prokesch* zich weder naar Konstantinopel begeeft, deze staatsman aldaar slechts korten tijd zal verblijven. Naar men verneemt, heeft hij zijn ernstig verlangen doen kennen om voortaan van alle verdere staatsdienst te worden ontheven.

— De Aartshertog *Johann*, die bij Meran in Tirol gevestigd is, zal daar in zijn kasteel te Schönau een museum stichten, in 't welk de borstbeelden van de Tirolers, die zich hoog verdienstelijk hebben gemaakt jegens den Staat, en in de eerste plaats van mannen als *Hofer*, *Speckbacher* en *Haspinger* zullen worden vereenigd. Tevens zal in het genoemde kasteel eene boekerij worden bijeengebragt, bijzonder ingerigt voor de geschiedenis van dat landschap, voor welke de genoemde Vorst reeds een groot aantal belangrijke oorkonden heeft verzameld.

— Vorst *Lieven*, russisch onderdaan, heeft het landgoed Stein, niet verre van Meran in Tirol, aangekocht. Hoewel de genoemde Vorst de protestantsche godsdienst belijdt, schijnt tegen dezen verkoop geen bezwaar hoegenaamd te zijn geopperd.

— Het russische fregat *Polkan* is van Triest weder naar Ragusa gestevend. De bevelhebber dacht Vorst *Danilo* in Cettinge een bezoek te brengen.

VAN DEN RIJN, 5 October.

Bij de groote wapenschouwing in de nabijheid van Warschau, welke Prins *Napoleon* heeft bijgewoond, zijn 36 battaillons infanterie, 25 eskadrons ruiterij en 64 stukken bespannen geschut, benevens vier afdeelingen kozakken, vereenigd geweest. De Keizer droeg de russische uniform met het groot-kruis van het legioen van Eer; de Prins de fransche uniform met het groote lint van de Andreas-orde.

Bijzondere brieven uit Warschau melden, dat men in Polen nog niet russisch-gezind is, maar dat men er hoogelijk met den persoon des Keizers is ingenomen, en van Zr. Ms. welwillendheid en goede gezindheid heilrijke maatregelen voor dat land verwacht.

— Uit Berlijn wordt van den 4den gemeld, dat de toestand van Z. M. den Koning van Pruissen in de laatste dagen veel minder gunstig is bevonden, dan kort te voren.

PARIJS, 4 October.

In den loop van de maand Julij 1856 is, bij eene wet, aan de Regering de bevoegdheid toegekend om te beschikken over een bedrag van 100 millioenen tot het ter leen verstrekken van gelden aan grondeigenaren, die, door toepassing van het middel der drainage, zouden willen overgaan tot het verbeteren der hun toebehoorende landen. Een der artikelen dezer wet houdt in, dat de administratie nader opgaaf zal doen van de wijze, waarop de gelden door de schatkist zullen worden ter leen verstrekt, — van de maatregelen, welke zullen worden genomen ter waarborging van het rigtige van die gelden te maken gebruik, — eindelijk van de vormen, door de administratie in acht te nemen, bij het uitoefenen van het toezigt op den aanleg en het onderhoud der draineer-werken.

Naderhand is de wet van Julij 1856 gewijzigd, en is de maatschappij, genaamd *la Société du Crédit-foncier*, door den Staat aangewezen als het ligchaam, 't welk de leeningen zal sluiten met de grondbezitters. Ten gevolge van deze bepaling is een contract gesloten tusschen de ministers van Financien en van Landbouw aan de eene, en den directeur van het *Crédit-foncier* aan de andere zijde.

Thans wordt in den *Moniteur* het reglement der administratie ter algemeene kennis gebragt, 't welk onder anderen de bepaling inhoudt, dat de aanvragen om geld, welke zullen behooren te worden gerigt aan den minister van Landbouw, zullen worden onderworpen aan het onderzoek eener vaste commissie, welke, behoorende tot het departement van Landbouw, zal zijn genaamd *de Hooge Commissie voor de drainage.*

Volgens ministerieel besluit, zal deze commissie zijn zamengesteld uit den minister, als voorzitter, den heer *Avril*, den inspecteur-generaal der bruggen en wegen, als ondervoorzitter, en zes leden. Als secretaris is benoemd de heer *Hervé-Mangon*, ingenieur voor bruggen en wegen.

— Het *Journal des Débats* antwoordt heden op de aantijgingen, voorkomende in de *Univers* van gisteren, en voert aan, dat het, wat de vrijheid van eeredienst aangaat, altijd heeft verlangd streng toezigt van den kant der administratieve overheid, gepaard met strenge beteugeling van de zijde der regterlijke overheid, ingeval van wetsovertreding. Dat het ooit volstrekte vrijheid zou hebben voorgestaan, zooals *l'Univers* wil doen gelooven, is eene onwaarheid. Daarentegen is het waar, dat in 1843 de *Débats* hebben gewild, dat van wege de overheid voorloopige vergunning zou worden gegeven voor de uitoefening van eenige godsdienst. Maar die van *l'Univers* vergeten, dat zij destijds, en dat wel alleen om oppositie te maken, niet slechts volstrekte vrijheid van eeredienst hebben verlangd, maar ook vrijheid van drukpers; in een woord, *vrijheid als in Belgie.* Het Charter van 1830 was onvoldoende, en die van *l'Univers* zouden tot America zijn gegaan om eene vrijheid te vinden, welke met hunne wenschen overeenkwam.

Het *Journal des Débats* schijnt zich alzoo evenmin als *l'Univers* te gedragen naar de onderhandsche uitnoodiging van den minister *Delangle*, om den twist over de godsdienst-vrijheid te laten rusten.

Het te Bordeaux uitkomende dagblad *la Gironde* heeft inmiddels van wege den prefect, den heer *de Mentque*, eene officiële waarschuwing ontvangen, omdat het, bij het bespreken van den toestand der departementale dagbladen, naar aanleiding van een onlangs in het *Journal des Débats* geplaatst hoofd-artikel, zich de aanmerking heeft veroorloofd, dat door de wet van 1852 de dagbladpers niet alleen de mond is gesnoerd, maar ook het oor is verstopt. Volgens den prefect, is de uitdrukking ongepast, en heeft de publicist zich ingelaten met eene aangelegenheid, waarover hij niet mag oordeelen.

Deze waarschuwing zou vooral als van eenig gewigt moeten worden beschouwd, omdat het de eerste is, welke van wege de administrative overheid is uitgegaan, sedert de heer *Delangle* aan het hoofd van het ministerie van Binnenlandsche Zaken is geplaatst.

— Van eene zijde, welke met de Regering in betrekking staat, wordt, naar aanleiding van berigten uit Berlijn van 2 October, medegedeeld, dat de toestand van den Koning van Pruissen thans dagelijks verergert. Z. M. kan niet meer gaan; zoodat hij, gezeten in een stoel op rollen, van de eene plaats naar de andere moet worden overgebragt. Het zeggen was, dat de Koning aan een der zijden geheel is verlamd.

Van dien kant wordt nog medegedeeld, dat de pruissische Regering voornemens is, overtegaan tot eene geheele wijziging van de militaire organisatie daar te lande. Onder anderen zal de landweer, zooals die thans bestaat, worden opgeheven. Volgens de tegenwoordige organisatie, heeft men in Pruissen, behalve wat de artillerie betreft, evenveel regimenten landweer als regimenten van linie, en maken twee regimenten eene brigade uit. Dit zal worden veranderd, in zoover de regimenten der landweer zullen worden opgeheven. Daarentegen zal elk regiment van linie, 't welk nu 3 battaillons telt, uit 6 battaillons bestaan, waarvan drie voltallig in dienst zullen zijn en de drie overige alleen uit de kaders zullen bestaan. In oorlogstijd zullen die battaillons worden aangevuld door soldaten, welke hunnen dienstijd hebben volbragt, en door de manschappen, die de tegenwoordige landweer uitmaken. De getalsterkte van het pruissische leger zal alzoo niet worden veranderd.

— Men spreekt weder van onlusten, waardoor Servie en de grenzen van Montenegro worden bedreigd. Vorst *Danilo*, welligt te veel staat makende op de ondersteuning van Frankrijk en op den uitslag der beraadslagingen van de thans te Konstantinopel vereenigde commissie, zou aan zijne onderhebbende bergbewoners last hebben gegeven om het hem door Turkije betwiste grondgebied te bezetten, en hetzelve te behouden als een onderpand, totdat eene billijke schikking zal zijn getroffen.

Djemil-Bey, de zoon van wijlen *Reschid-bassa*, zal weder naar deze hoofdstad worden gezonden als turksch gezant. *Fuad-bassa* zal echter eerst in het laatst van November terugkeeren. Hij verlangt een onderhoud te hebben met den heer *Thouvenel*, die hier uit Konstantinopel wordt verwacht.

PARIJS, 5 October.

De *Moniteur* meldt, dat Prins *Napoleon* uit Warschau alhier is teruggekeerd.

De laatste brieven uit die hoofdstad komen alle hierin overeen, dat Prins *Napoleon* daar ter stede zeer goed ontvangen is, niet alleen door Keizer *Alexander* en de russische hooggeplaatste regerings-personen, maar vooral ook door de poolsche bevolking, die zelfs, bij zijne aankomst aan het stations-gebouw van den spoorweg, luide kreeten heeft aangeheven, ter eere van den Prins en van Keizer *Napoleon III.* Telkenreize, als de Prins zich in het openbaar heeft vertoond, is hij met geestdrift begroet.

De Prins heeft, uit naam van den Keizer, aan den graaf *Potocki* en den generaal *Thomas Lubinski* het grootkruis van het Legioen-van Eer overhandigd en verder twee eeresabels uit den tijd van het eerste Keizerrijk. De Czaar heeft een bal gegeven, bij welke gelegenheid Prins *Napoleon* eene zoogenaamde polonaise heeft gedanst met de gravin *Branitska*, de moeder van den in Frankrijk gevestigden graaf *Branitski*.

— Men wil weten, dat het vraagstuk der uitbreiding van Parijs weder ter spraak zal worden gebragt, en dat nog in den loop van dit jaar het besluit zal worden genomen om het octrooi naar de linie der fortificatien overtebrengen. De daarmede in verband staande wetsvoordragten zullen in de aanstaande zitting van het Wetgevende Ligchaam ter behandeling inkomen. Zooals bekend is, heeft men reeds sedert lang in hoofdzaak uitgemaakt, dat die uitbreiding noodwendig behoort te geschieden.

— De toestand van den maarschalk *Bosquet* verbetert niet, zoo dat hij genoodzaakt zal zijn om zijn ontslag te nemen als bevelhebber in het groote militaire commandement van Toulouse. Men houdt het voor mogelijk, dat die hooge betrekking zal worden opgedragen aan den maarschalk *Randon.*

— De algemeene aandacht is thans zeer sterk gevestigd op een werk, uitgegeven door den markies *de Normanby*, die, tijdens de Februarij-dagen van 1848, engelschen gezant hier te lande. In dat werk beschrijft de genoemde staatsman de gebeurtenissen van dat jaar, naar aanleiding van het door hem bijgehouden dagboek. De schrijver haalt daarin, onder anderen, aan, dat, toen *Lodewijk Philips* het paleis der Tuilerien verliet, niet een der personen van zijne omgeving zich bij den gevallen Monarch bevond. De Koning had plaats genomen in een huur-rijtuig, in 't welk hij geholpen is door den heer *Cremieux*, die eenige dagen later als lid van het voorloopige gouvernement is opgetreden en door een warmen Legitimist, wiens naam de markies *de Normanby* niet wil noemen. *Lodewijk Philips* had dien Legitimist bedankt voor zijne ondersteuning, waarop deze laatste had geantwoord, dat hij de dankbetuiging niet aannam, want dat hij sedert 17 jaren met ongeduld had verbeid, wat toen gebeurde.

Verder komt in dat werk voor, dat, bij de verkiezing van den Voorzitter der Republiek in 1848, de agenten van het gouvernement op eene hoogst onverklaarbare wijze onkundig zijn gebleven van de gezindheid der menigte. Twee dagen vóór de verkiezing had de generaal *Cavaignac* den markies *de Normanby* verklaard, dat zijne verkiezing verzekerd was. De markies *de Normanby* had te kennen gegeven, dat hij daarvan geenszins zoo zeker was, waarop de generaal *Cavaignac* den markies had te gemoet gevoerd, dat zulks hieraan moest worden toegeschreven, dat hij geen republikeinsch geloof had. De markies had geantwoord, dat hem dat geloof indedaad ook ten eenemale ontbrak.

LONDEN, 4 October ('s avonds).

De met de laatste overlandpost verzonden brieven en dagbladen uit O. Indie en uit China, loopende tot 7 September uit Bombay en tot 10 Augustus uit Hongkong, zijn nu hier ontvangen.

Ten aanzien van China wordt in deze berigten gemeld, dat de staat van zaken in den laatsten tijd niet veel veranderd was. *Hwang*, de nieuwe gouverneur der provincie waartoe Canton behoort, had bekend gemaakt, dat hij uit Pekin berigt had ontvangen van het sluiten van een vredes-tractaat; maar tot dusver had deze gebeurtenis geen invloed gehad op zijne betrekkingen met de vertegenwoordigers en de onderdanen der vreemde mogendheden, en de chinesche bevolking betoonde, als vroeger, eene zeer vijandige gezindheid. Lord *Elgin* en de admiraal *Seymour*, wier terugkomst in de nabijheid van Canton met groot verlangen te gemoet gezien werd, hadden zich, zoo als men nu met veel teleurstelling vernomen had, van Shangai eerst naar Japan begeven, en werden dus in de eerste weken nog niet te Hongkong verwacht. Dientengevolge waren ook de maatregelen, die noodig geacht werden om zich te Canton naar behooren te doen gelden, voorshands uitgesteld. Op zijne terugreis uit Japan zou lord *Elgin* waarschijnlijk zich eenigen tijd te Shangai ophouden, ten einde daar met de chinesche gemagtigden, welke tot dat einde uit Pekin in die stad verwacht werden, het nieuwe tarief der in- en uitgaande regten vast te stellen. De fransche en de noord-americaansche gezanten, de baron *Gros* en de heer *Reed*, bevonden zich volgens de laatste tijdingen te Shangai. De russische gemagtigde, graaf *Putiatin*, hield zich nog te Tiensin op. De vloot der verbondene mogendheden had de Peiho verlaten, en van de daartoe behoorende engelsche schepen waren reeds verscheidene in de wateren van Hongkong teruggekomen. De fransche schepen zouden naar Manilla stevenen, ten einde van daar, in vereeniging met spaansche oorlogsvaartuigen en troepen, eene expeditie naar Cochin-China te ondernemen.

De Chinezen, welke te Hongkong en elders in dienst van Europeanen waren, hebben gehoorzaamd aan het bevel der mandarijnen, om zich huiswaarts te begeven, en daardoor zijn de Europeanen in groote ongelegenheid geraakt, zoodat zij de tusschenkomst van den britschen commissaris *Bowring* hebben ingeroepen. Deze heeft dien ten gevolge proclamatien doen afkondigen, waarbij de bedoelde Chinezen ernstig vermaand worden om naar hunne vroegere meesters terugtekeeren; maar deze maatregel heeft niet gebaat, en zelfs tot nieuwe botsingen aanleiding gegeven.

— Volgens berigten van de Kaap de Goede-Hoop, 21 Augustus, zouden een battaillon scherpschutters van het 60ste regiment en het 26ste reg. inf. eerlang van daar naar O. Indie vertrekken. Bij voortduring werden ook paarden voor het indische leger uit de Kaap-kolonie afgezonden.

— Het hoofd van het ministerie, lord *Derby*, lijdt thans weder aan een hevigen aanval van podagra. Dien ten gevolge zal de Kabinets-raad, welke in deze week zou plaats hebben, waarschijnlijk niet gehouden kunnen worden.

— Het Kanaal-eskader, onder bevel van den admiraal *Fremantle*, bevond zich gisteren op de hoogte van Plymouth. Het bestond uit de linieschepen *Renown*, *Victor Emmanuel*, *Orion*, *Cæsar*, *Brunswick*, en de fregatten *Euryalus*, *Diadem* en *Racoon.*

— De beurs was heden weder willig. De 3 pc. gecons. resc. 98⅝; tegen November 98½, ⅝.

ROTTERDAM, 5 October.

Op heden is deze stad, ter zake van het bezoek van Z. M. den Koning en van Z. K. H. den *Prins van Oranje*, inzonderheid in de straten en op de plaatsen, alwaar de Vorsten te wachten waren, regt feestelijk met vlaggen en met groen versierd.

Tegen den middag is Z. M. met den *Prins van Oranje* en Prins *Hendrik* aan het rijk versierde stationsgebouw van den Hollandschen-spoorweg aangekomen en aldaar door den Commissaris des Konings in de provincie, den burgemeester der stad, en commissarissen der spoorweg-maatschappij opgewacht en verwelkomd. Van daar heeft Z. M. zich in een open rijtuig, vergezeld door 's Konings commissaris, den burgemeester en een der wethouders, en begeleid door de schutterij, naar het Stadhuis begeven, in welk gebouw Z. M. door den Raad is opgewacht. Langs den weg, welken Z. M. volgde, en voor het Stadhuis had zich eene overgroote volksmenigte vereenigd, door welke een voortdurend en algemeen gejuich werd aangeheven.

Op het Stadhuis heeft de burgemeester Z. M. op eene indrukwekkende wijze toegesproken, en H. D. de verzeke-

ring gegeven van de voortdurende gehechtheid en trouw der burgerij van deze aanzienlijke stad aan het doorluchtig Stamhuis van Oranje, en van hare dankbaarheid voor alles wat onder Z^r. M^s. bescherming tot bevordering van hare welvaart is verordend. Z. M. heeft, op die toespraak antwoordende, zijnen dank betuigd voor de hartelijke ontvangst, welke hem en den *Prins van Oranje* ten deel viel, en verklaard dat hij er behoefte aan gevoelde om zich op nieuw in deze stad te bevinden, welke hij dezelfde genegenheid toedroeg, die hem als *Prins van Oranje* had bezield.

Daarna heeft Z. M. deelgenomen aan het dejeuner, H. D. door de stad aangeboden en in de raadzaal aangerigt. De Vorsten hebben zich bij die gelegenheid herhaalde malen voor de geopende vensters aan de bij het gebouw vereenigde volksmenigte vertoond, en zijn telken reize met de levendigste vreugde-kreeten begroet. Bij dit feestmaal is menige feestdronk uitgebragt; in de eerste plaats ter eere des Konings, welken feestdronk Z. M. heeft beantwoord met een hartelijken heilwensch voor den voortdurenden bloei en voorspoed der stad Rotterdam.

Na den afloop van het dejeuner heeft Z. M. zich met den *Prins van Oranje* naar de boven de Beurs gevestigde localen van het Bataafsch Genootschap van Proefondervindelijke Wijsbegeerte begeven, en de aldaar aanwezige verzamelingen met de meeste belangstelling bezigtigd.

Vervolgens hebben de beide Vorsten het Yacht-clubhuis met een bezoek vereerd, alwaar H. D. door Prins *Hendrik* zijn ontvangen en verwelkomd. Ook aldaar heeft Z. M. zijnen dank betuigd voor de zoo hartelijke ontvangst, en zijn vast vertrouwen, dat het nederlandsche Volk ten allen tijde in den jeugdigen Prins dezelfde liefde en bereidvaardigheid zal vinden om zich opofferingen voor deszelfs welvaart en onafhankelijkheid te getroosten, als door zijne voorvaderen steeds zijn betoond.

Ook het Zeemanshuis is door Z. M. met veel belangstelling bezigtigd, welke bij die gelegenheid deze inrigting zijne voortdurende bescherming heeft toegezegd.

Verder hebben de Vorsten de Rotterdamsche Diergaarde bezigtigd, in welke zij door een zeer aanzienlijk aantal leden en ook vreemdelingen zijn opgewacht en begroet, en van hunne goedkeuring dezer inrigting hebben doen blijken. — Omstreeks 6 ure hebben Z. M. en de beide Prinsen, na van den heer burgemeester en een aantal aanwezigen afscheid te hebben genomen, de reis naar het Loo over den Rijn-spoorweg aangenomen.

In weerwil van de ontzettende volksmenigte, welke bij dit heugelijke feest op de been en vereenigd was, is de orde nergens verstoord geworden.

'sGRAVENHAGE, 6 October.

Bij kon. besluit van 2 Oct., is benoemd tot ontv. der dir. bel. en acc. te Hoogezand en Sappemeer, de heer *R. Bolhuis*, thans te Appingadam.

— Bij Z^r. M^s. besluit van 28 Sept., is de heer *W. J. Hidde Bok*, aan den Helder, erkend als vice-consul der Vrije en Hanzeestad Hamburg, voor den Helder en omstreken noordelijk Alkmaar, met inbegrip van de eilanden Texel en Vlieland.

— Bij besluit van 4 October heeft Z. M. herbenoemd en bij vernieuwing aangesteld, onder anderen, in de provincie Noord-Holland: tot kantonregter te Hoorn *L. Stokbroo van Hoogwoud en Aartswoud*; tot plaatsverv. kantonregters, te Naarden *G. P. J. Mol*, te Hoorn m^r. *W. Chr. J. de Vicq*, te Haarlem *F. L. Kist*; tot griffier van het kantongeregt te Helder m^r. *D. P. H. Aberson*.

's GRAVENHAGE, 6 October.

H. H. K. K. H. H. Prins en Prinses *Hendrik* zullen zich dezer dagen naar Soestdijk begeven, ten einde, voor hun vertrek naar Luxemburg, afscheid te nemen van H. M. de Koningin-moeder.

— Heden heeft op het paleis van Z. K. H. Prins *Hendrik* een groot diner plaats.

— De verkiezing van een lid der Tweede Kamer, te Assen, is bepaald op 26 October, en de herstemming, des gevorderd, op 9 November.

— De heer *de Brouwer van Hogendorp* heeft dezer dagen een vlugschrift in 't licht gegeven, nopens de vergunning tot den aanleg van nederlandsche spoorwegen, voor welken aanleg ook hij, gelijk bekend is, concessie heeft verlangd. Dit vlugschrift bevat een afschrift van een brief, in de fransche taal, welke door hem in de maand October van het jaar 1857, betreffende deze aangelegenheid, tot den destijds in functie zijnde minister van Financien is gerigt. De schrijver beweert, dat, indien een naar behooren aangelegde spoorweg *bruto f* 8000 per nederlandsche mijl opbrengt, de maatschappij, die zich met den aanleg heeft belast, in zich zelve de middelen bezit om aan de geldschieters eene rente van vier ten honderd van het benoodigde kapitaal te verstrekken. Ten aanzien van de door den Staat te verleenen ondersteuning meent de schrijver, dat deze (de kosten van den aanleg rekenende op *f* 100,000 per ned. mijl) niet bepaald behoort te worden, maar kan worden verstrekt bij wijze van leening, aftelossen zonder intrest, bij verdeeling in zekere verhouding van de zuivere inkomsten, tusschen den Staat en de aandeelhouders, tot een bepaald bedrag; — tot dat de schuld geheel zou zijn afgelost.

— Omtrent de dading, wegens de gronden in het kanaal van Welzingen, heeft men in eene der afdeelingen der Tweede Kamer zijn genoegen betuigd, dat daarmede kostbare en langwijlige regtsgedingen zijn voorgekomen. In andere afdeelingen heeft men echter gemeend, dat de Staat in dergelijke zaken niet te spoedig van zijne regten behoort aftezien, en dat eenige nadere inlichtingen, nopens de bedoelde gronden, niet onwelkom zouden zijn geweest. Men heeft verlangd, te weten, of men niet op nieuw dergelijke geschillen, als nu worden beslecht, zoude kunnen zien geboren worden. De commissie van rapporteurs heeft geoordeeld, dat de alzoo verlangde inlichtingen gevoegelijk bij de mondelinge behandeling der zaak zouden kunnen worden gegeven.

HAARLEM, 6 October.

Uit Londen wordt gemeld, dat van de zijde der britsche Regering eene depeche van lord *Canning* is bekend gemaakt, in welke de door lord *Ellenborough* verkondigde beginselen worden wederlegd.

Van Nieuwfoundland worden thans weder goede seinen overgebragt. Naar Valentia is een verzwaarde eind-kabel voor den telegrafischen draad op weg.

In Boston heeft eene proefneming plaats gehad met stoombrandspuiten. De hoogste uitgeloofde prijs, van 500 dollars, is toegekend aan eene te Philadelphia vervaardigde spuit, welke binnen den tijd van 11 minuten en 4 seconden in staat van genoegzame verhitting was gebragt, om te kunnen werken, daarna binnen 8½ minuut 3600 gallons water in den verzamelbak had opgenomen, en een waterstraal had geleverd van 163 voeten in eene horizontale, en van 110 voeten in eene regt opgaande rigting.

— Gedurende de maand September is bij den Rijn-Spoorweg ontvangen, voor reizigers *f* 124,074, voor goederen *f* 38,619; voor het verkeer met Duitschland *f* 18,828; — in 't geheel *f* 181,521, tegen *f* 165,611, in gelijk tijdsverloop van 1857.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 6 October. Den 5^den dezer in Texel binnengekomen: *Margaretha*, Beekman, Ismaïl; *Hermanus Isaac*, Brannstahl, Londen; *Martha & Mary*, Roze, Liverpool; *Utility*, Raed, Newcastle; en uitgezeild: de stoomb. *Rembrandt*, St. Petersburg. Wind w. z. w.

Den 5^den dezer in Helvoet binnengekomen: *Gerhard*, Tonjes en *Inkerman*, Sandström, beide van Newjork; de stoomb. *Louise*, Grangemouth; *Paragon*, Brown, Newcastle; en uitgezeild: de stoomb. *Levant*, Havre; *Prins van Oranje*, Duinkerken. Terug uit zee: *St. Nicolaas*, Grummels, Lissabon naar Amsterdam.

Den 5^den dezer in Brouwershaven binnengekomen: *Ittstein & Welcker*, Bosse, Baltimore naar Rotterdam.

Den 10^den Aug. te Hongkong binnengekomen: *Anna Paulowna*, Bek, Sourabaija.

Den 18^den Aug. te Singapore binnengek.: *Ortelius*, Groote, Cardiff.

Voor 20 Aug. te Arica binnengekomen: *Graaf van Limburg Stirum*, van Holdinga, Valparaiso, om voor Antwerpen te laden.

Den 1sten Sept. te Suriname binnengekomen: de ned. oorl. brik ZEEHOND, kapt. luit. Gregory, Helvoet.

Den 26sten Aug. te Point de Galle binnengekomen: *Baron Forstner van Dambenoy*, Kruymel, Newcastle.

Den 8sten Aug. te Rio de Janeiro binnengekomen: *Alberdina*, Scherpbier, Londen; 9 dito *Willem Eggerts*, Faber, Liverpool; 17 dito *Zeelandia*, Blaakhert, Cardiff; 19 dito *Brazilie Packet*, Nyman en 20 dito *Maria*, van Wulven, beide van Newcastle; 21 dito *Stad Sluis*, Struyk en 3 Sept. *Fortuna*, de Ligny, beide van Antwerpen; en uitgezeild: 10 Aug. *Noord-Horn*, van Leeuwen, Falmouth; 11 dito *Joan Jacob*, Wilphorst, Batavia.

Den 1sten Sept. te Bahia binnengekomen: *Zeevaart*, Metz, Hamburg; en uitgezeild: 21 Aug. *Speculant*, van Wachtendonk, Rotterdam; 26 dito *Anna Elisabeth*, Schrikkema, Kanaal.

Den 11^den Sept. te Havana binnengekomen: *Aeolus*, Schaafsma, Harlingen; en uitgezeild: 10 dito *Havana Packet*, de Boer, Amsterdam; 12 dito *Admiraal van Heemskerk*, Koning, Dordrecht.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.
6 *October* 1858. 4½ *ure.*

	van	*tot*	*gebl.*
NEDERLAND.			
Thesaurie 5 p	—	—	—
Ned. Bank 4 "	—	—	—
W. Schuld 2½ "	64⅞	15/16	64⅞
" . 3 "	76⅜	½	—
" 4 "	98⅝	11/16	—
Amort. Sd. 3 "	94 11/16	—	
Handl. Ms. 4½ "	141⅞	142½	142¼
O. I. Leen. 4 "	98½	9/16	—
Holl.-Spw. . .	—	—	—
Leening 4½ p	—	—	—
Rijn-Spw. 4½ "	—	—	—
M. Weldd. 4 "	—	-	-
BELGIE.			
Cert. W. S. 2½ p	—	—	—
" Rots. 2½ "	53⅜	—	—
FRANKRIJK.			
Certif. . . . . 3 p	—	—	—
SPANJE.			
Oblig. . . . . 1½ p	30⅛	⅝	30⅛
" . . . . 3 "	46	⅜	—
" Bin. 3 "	41⅝	⅞	41 11/16
Am.-Schuld	11 13/16	15/16	11 13/16
Bew. Coup.	5⅞	15/16	—
PORTUGAL.			
Oblig. . . . . 3 p	47 3/16	¼	—
" 1856. 3 "	45 9/16	⅝	—
" Uitgest. .	—	-	—
RUSLAND.			
Hope & Co. 5 p	106⅜	½	—
" 5 "	—	—	—
Certif. Obl. 5 "	91⅜	92	—
" " 4 "	86 11/16	—	-
" *Stglts* 4 "	86⅝	—	—
" N. 4 "	—	—	—
" 54 5 "	97⅝	¾	-
" 55. 5 "	102⅛	3/16	102⅛
" Hamb. 5 "	—	—	-
" Lond. 5 "	—	—	—
" " 4½ "	—	—	—
Insch. . 6 "	—	—	—
Cert. . 6 "	—	—	—
POLEN.			
Aand. 1835. *f*	159	—	—
Oblig. . . . . 4 p	82	1/16	—
PRUISSEN.			
Oblig. . . . . 4½ p	—	—	—
Aand. 54. 3½ "	—	—	—

	van	*tot*	*gebl.*
OOSTENRIJK.			
Obl. *Goll.* 5 p	61½	—	—
" " 4 "	62¾	—	
" Met. 5 "	77⅛	5/16	77 3/16
" r. Amst. 5 "	87⅜	7/16	87⅜
" Nat. 5 "	77 13/16	78 1/16	77⅞
" 54. 2½ "	39¼	⅜	—
Wener Bank *f*	1114	1115	—
" . . "	—	—	—
" 4 p	328	—	—
NAPELS.			
Cert. L. B. 5 p	105	—	.
" *Rots.* 5 "	—	-	—
DENEMARKEN.			
Obl. Lond. 5 p	101	—	—
" 3 "	—	—	—
BRAZILIE.			
Geldl. 24. 5 p	101	—	—
" 39. 5 "	—	—	—
" 43. 5 "	—	—	—
" 52. 4½ "	—	—	—
SARDINIE.			
. . . . 5 p	—	—	—
PERU.			
Geldl. 54. 4½ p	—	—	—
" Parijs. .	75	-	—
ECUADOR.			
Obl. 1855. 1 p	14⅛	3/16	onbep.
VENEZUELA.			
Obl. 6 th. 4½ p	39⅝	¾	—
" Uitg. 2 "	14¾	—	—
GRENADA.			
Oblig. . . . . 3½ "	—	—	—
" Uitg. . .	5¾	13/16	—
MEXICO.			
Oblig. . . . . 3 p	19¼	⅜	—
N.-AMERICA.			
Philad. *Hope f*	753	—	—
" Lt. B.	—	-	-
" *Rots.* 6 "	—	—	-
Am. Bankact.	—		—
Ill. Spw. Aand.	—	—	—
" Obl. C. B. 7 "	85¼	—	—
Louisiana 5 p	101⅝	—	—
GRIEKENLAND.			
Obl. 1825 p.	4¾	13/16	—

Handelm. contant 142⅝. Russische spoorweg *f* 76, ¼ à *f* 76; volgefourn. dito 248¾. Frans. Oostenr. spoorweg *Hope f* 129½. — Beleening 3. Prolongatie 3. Disconto 3½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit:*
J. BRASKAMP, *waarnemend President.* IJ. DE KOCK, *Secretaris.*

Binnenl. fondsen ten slotte iets minder lusteloos; spaansche op nieuw tot goed verhoogde prijzen te plaatsen, vooral 3 pc. binnenl.; oostenrijksche ten laatste minder aangenaam.

LONDEN, 6 October. De 3 pc. gecons. resc. 98⅛ à ¼.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 6 October. *Tarwe* als voren; 134 ℔ b. Pools. *f* 330, *f* 338; 132 ℔ b. Pools. *f* 315. — *Rogge* lager afgegeven; 116, 118, 119, 120 ℔ Arch. *f* 165, *f* 167, *f* 169, *f* 171. — *Garst* zonder handel. — *Haver* n. Holsteins. zwarte *f* 4,50 per 50 kilo. — *Koolzaad* prijsh.; op 9 vat, Oct. *f* 456; Nov. *f* 465; Dec. *f* 471.

AMSTERDAM, 6 October. *Raapolie* willig; ord. cond. *f* 44¼; vliegend *f* 43; p° Nov. *f* 42¾, *f* 43 à *f* 42¾; p° Dec. *f* 43¾ à *f* 43½; p° Mei 1859 *f* 43¾, *f* 44 à *f* 43¾. *Lijnolie* ord. cond. *f* 33¼; vliegend *f* 32; p° Nov. *f* 31¾, *f* 32 à *f* 31¾; p° Dec. *f* 32½ à *f* 32¼; p° Mei *f* 33. *Hennepolie* ord. cond. *f* 38¾.

[*Drukfeil.* In het berigt nopens de vergadering van H. Ingelanden van den Haarlemmermeer-polder in het vorig nummer, staat 16 Ingelanden, moet zijn Hoofd-ingelanden.]

*** Bevallen van een ZOON *H. M. ADÈR — STEPHANUS.*
BATAVIA, 31 Julij 1858.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een' ZOON, mijne geliefde Echtgenoote *J. J. SCHOLTING.*
AMBOINA, (*Moluksche Eilanden*), 23 Junij 1858. P. F. W. BRIET. V. D. M. Eenige kennisgeving.

*** WERKENDAM, 1 October 1858. Voorspoedig bevallen van een ZOON *M. VAN TIENHOVEN, FRENTZ.*
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van een' ZOON, Vrouwe *E. B. H. YPEY — VAN PANHUYS.*
LEEUWARDEN, den 3^den October 1858.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON *J. L. GROTENHUIS*, geliefde Echtgenoot van
BORCULO, 3 October 1858. G. J. GANTVOORT, Genees-, Heel- en Verloskundige.

*** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER *T. H. MIRANDOLLE*, geb. *DE MEESTER.*
HARDERWIJK, 3 October 1858.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Bevallen van een ZOON *A. P. VAN ROSSUM — MÜLLER.*
DELFT, 4 October 1858.

*** Heden beviel van eenen *dooden* ZOON *W. C. RICKEN*, geliefde Echtgenoote van
ZAANDAM, 4 October 1858. B. WERENDLIJN SMIT. Eenige kennisgeving.

*** Mijn geliefde Echtgenoot, Dr. A. C. BAUER, overleed heden, in den ouderdom van ruim 45 jaren.
GILDEHUIS, bij *Bentheim*, 1 October 1858. P. J. BAUER, geb. SLIGTENHORST.

*** Heden overleed, na een langdurig lijden en tot onze groote droefheid, onze dierbare Zuster en Behuwd-Zuster, Vrouwe PETRONELLA JOHANNA ALEIDA MARIA Baronnesse VAN HELLENBERG, Weduwe van den Wel-Ed.-Gestr. Heer *Sigbertus Perpetuus Mertens*, in den ouderdom van 70 jaren en 6 maanden, na voorzien te zijn geweest van de HH. Sacramenten. S. T. A. HUBAR, Executeur Testamentair.
Huize HORNIXVELD, te *Maurik*, den 1sten October 1858.

*** Den 1sten October 1858, overleed te ARNHEM, tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen, mijn geliefde Echtgenoot, de Wel-Edel-Gestrenge Heer P. J. DE QUARTEL, Oud-Officier der Administratie bij de Marine.
Wed. W. DE QUARTEL, GOPPEL.

*** In den ouderdom van ruim 76 jaren, overleed heden, na een smartelijk doch geduldig lijden van zes weken, onze hartelijk geliefde Vader, de Hoog-Eerwaarde Zeer-Geleerde Heer ABRAHAM HENDRICUS TERHOEVEN, Ridder van de Orde van den Nederlandschen Leeuw, Oud-Voorzitter van het Prov. Kerkbestuur van Noord-Holland, en rustend Predikant der Ned. Herv. Gemeente alhier.
AMSTERDAM, 1 October 1858. Eenige kennisgeving. M. J. L. TERHOEVEN. B. L. A. TERHOEVEN. W. E. TERHOEVEN.

*** Heden overleed de jongste der twee ZONEN, ons op den 20sten September geboren.
LEERDAM, 2 October 1858. G. VAN VOORTHUYSEN. A. S. HOOLBOOM.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, tot onze innige smart, ons hartelijk geliefd jongste Kind, JAN ANDRIES, bijna 8 maanden oud. E. W. WICHERS. S. A. E. WICHERS — KLUPPEL.
GOUDA, 2 October 1858.
Algemeene kennisgeving.

*** Heden behaagde het den Heiligen Almagtigen God, uit dit gewigtig dal van voorbereiding opteroepen onze teeder geliefde Dochter JOHANNA ELIZABETH, in den bloeijenden leeftijd van bijna 19 jaren. Eene hevige ziekte, waaraan ons huisgezin reeds eenige weken zeer beproefd werd, deed deze onze Lieveling, de steun onzer ouderdom, dit tijdelijk met het eeuwige leven verwisselen. Een ieder die de brave overledene van nabij gekend heeft, zal met ons gevoelen, hoe zwaar ons dit verlies in onzen zwakken en sukkelenden toestand treft. Met opzien tot God hopen wij echter in Gods vaderlijke wegen eerbiedig en stil te berusten. A. J. M. TIMMERMAN, Emer. Pred.
ROUVEEN, Gem. *Staphorst*, den 3^den October 1858. A. C. TIMMERMAN, Geb. SMITH.
Algemeene kennisgeving aan Familie, Vrienden en deelnemende Bekenden.

*** Heden behaagde het den Heer, op het allerspoedigst in weinige dagen, van mijne zijde weg te nemen mijne dierbare Echtgenoote, Mejufvrouw MARIA VAN SYLL, in den ouderdom van ruim zeven en vijftig jaren.

God bidde ik! dat zij door deze standverwisseling nu datgene moge verwerven 't welk mijn hart haar aan deze zijde des grafs zoo vaak toewenschte, en de wereld haar nimmer geven of onthouden kon.

De Heere schenke mij kracht, om dezen weg met onderwerping naar zijnen wil te dragen.
KOUDEKERK AAN DEN RIJN, den 3^den October 1858. J. M. VAN ECK.

*** Heden overleed, na eene kortstondige, doch hevige ziekte, in den ouderdom van bijna 48 jaren, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, de Heer Mr. DAVID ADRIAAN BISDOM, in leven Kantonregter en Lid van den Raad alhier.
WAGENINGEN, 4 October 1858. C. W. F. ZIMMERMAN, Wed. *D. A. Bisdom.*
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed alhier, op 47jarigen leeftijd, AREND REINDERD NOORMAN, geliefde Echtgenoot van
BRUMMEN, 4 October 1858. J. C. SMINK.

⁎ Heden overleed tot bittere droefheid van mij en van hare Ouders, Broeders en Zusters, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote JOHANNA CORNELIA VAN DE WEETERING, in den ouderdom van 31 jaren, mij nalatende 3 Kinderen, te jong hun zoo dierbaar verlies te beseffen.

W. VAN DEN BERG.

HAARLEM, 3 October 1858.

⁎ Heden overleed in den vroegen morgen, onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, Vrouwe JOHANNA HENRIETTA VAN MEURS, Weduwe wijlen den Wel-Ed. Zeer-Gel. Heer *F. W. Everts*, in leven Med. Doctor alhier, in den ouderdom van bijna 75 jaren.

ARNHEM, 4 October 1858. *Uit aller naam,* H. W. EVERTS, Med. Dr.

⁎ Heden overleed onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, AALTJE DONKER, Wed. *Klaas Cz. Honigh*, in den ouderdom van zeventig jaren. C. K. HONIGH.

ZAANDAM OP 'T KALF, 4 October 1858. A. BIESTERBOS. A. KAAT, Wed. *M. Honigh Klsz.*

⁎ Heden ontvingen wij de treurige tijding, dat mijn hartelijk geliefde Zoon JOHAN CORNELIS, Luitenant-Kwartiermeester, in den ouderdom van bijna 26 jaren, op den 12den Junij 1858, te *Padang*, is overleden; diep betreurd door mij, zijne Broeders en Zusters.

Douairière VON SCHMIDT AUF ALTENSTADT.

HAARLEM, 5 October 1858.

Eenige en algemeene kennisgeving.

⁎ KIESDISTRICT ALPHEN.

Door een aantal Kiezers in het District Alphen, wordt bij de aanstaande verkiezing van een Lid voor de Provinciale Staten van Zuid-Holland, bepaald op Dingsdag den 12den October 1858, als zoodanig aanbevolen de Heer **Mr. C. VAN DER VLIES**, te Hazerswoude, die door eene veeljarige ondervinding bekend met de belangen van het Platten Land, wel berekend is die ten allen tijde te behartigen en voor te staan.

⁎ NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

Aan Belanghebbenden wordt kennis gegeven, dat de in Nederland betaalbaar gestelde DIVIDENDEN van Aandeelen in de Javasche Bank over het 30ste Boekjaar ad ƒ74,31 Indisch per Aandeel, tot den wisselkoers van 98½ c. en alzoo met Drie en zeventig Gulden, negentien Cents Nederlandsch, zullen worden **uitbetaald** door de Nederlandsche Handel-Maatschappij aanvangende met Maandag den 18den October 1858, en zulks tegen kwitantie-stelling in het daartoe bestemde Register; waartoe ook bij onderhandsche procuratie kan worden gemagtigd.

Amsterdam, den 22sten September 1858.

⁎ Ten Kantore van de *Associatie Cassa* te Amsterdam, wordt van heden af gevaceerd ter betaling van de HALFJARIGE INTEREST-BEWIJZEN, verschenen 22 September 1858, van de Certificaten van het Administratie-kantoor van Fransche Inscriptien, rentende 4½ Pct., onder directie van KETWICH & VOOMBERGH, de BORDES & STIJGER en Wed. W. BORSKI, en zulks de bewijzen van de Certificaten:

à fr. 1000 met	ƒ 10.31.	à fr. 5000 met	ƒ 51.55.
„ „ 2000 „	„ 20.62.	„ „ 6000 „	„ 61.86.
„ „ 3000 „	„ 30.93.	„ „ 10000 „	„ 103.10.
„ „ 4000 „	„ 41.24.		

Amsterdam, 5 *October* 1858.

⁎ *Commissarissen over den Straatweg naar Zandvoort en het Badhuis aldaar*, verzoeken de Eigenaren van AANDEELEN in de Negotiatie voor dien Straatweg en het Badhuis, schriftelijk opgave te willen doen van de nummers hunner Aandeelen aan hun Mede-Lid, den Heer Mr. J. F. VAN LENNEP, op de Keizersgracht bij de Spiegelstraat, X. N°. 642 te Amsterdam, voor den 15den November 1858, ten einde Commissarissen daardoor in staat te stellen, bij de aanstaande verpachting der Tollen op dien weg, de pachters eene naauwkeurige en volledige lijst der Aandeelhouders te overhandigen, hetgeen een noodzakelijk vereischte is, om dezen den verderen vrijdom van Tol te kunnen verzekeren.

⁎ Degenen welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn, aan den heer G. NIEUWENHUIS, in leven Candidaat-Notaris, gewoond hebbende te Alkmaar, en aldaar overleden den 9den September 1858, worden verzocht daarvan schriftelijke opgave of betaling te doen aan zijne Weduwe, of aan den Notaris J. SCHOEHUIZEN, te Alkmaar, voor den 25sten October 1858.

PLAATSING VAN KOSTLEERLINGEN

à ƒ 75 pr. KWARTAAL,

Op een uiterst fraai en gezond gelegen en niet talrijk **INSTITUUT**, waar men in den kortst mogelijken tijd kan worden opgeleid voor elke Burgerlijke of Militaire Betrekking, terwijl op *franco* aanvrage, gerigt onder Letter X., aan den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem, van eene geachte en bevoegde zijde zal worden getuigd over Behandeling, Voeding, Ligging, Inrigting enz. en het Prospectus zal worden toegezonden.

⁎ H. H. KOSTSCHOOLHOUDERS

welke genegen zijn een **KOST-LEERLING** oud 12 jaren aantenemen, tegen ƒ 250 's jaars, zonder meer, ter opleiding voor de K. M. Akademie, gelieven zich met toezending van prospectus onder Lr. D. C. M., te adresseren aan den Heer A. KNOOP Klein Heiligland te Haarlem. (Brieven *franco*.)

⁎ ONDERWIJS.

Een ONDERWIJZER van den 2den Rang, P. G., voorzien van eene acte voor de Fransche- en Hoogduitsche Talen, zeer goed bekend met het Engelsch, Grieksch, Latijn, de Historie en de exacte Wetenschappen, sedert geruimen tijd werkzaam aan een bloeijend Instituut, wenscht zich te verstaan met eenig Gemeentebestuur of met Particulieren omtrent het oprigten of met Onderwijzers omtrent het overnemen van eene School voor voortgezet lager of middelbaar Onderwijs. Brieven *franco* onder de Letters U. V., aan J. H. en G. VAN HETEREN, Boekverkoopers, Amsterdam, Hartenstraat, K. K. 601.

⁎ Aan eene **HOOGERE SCHOOL van den eersten Rang**, verlangt men ten spoedigste eenen **DOCENT** voor de **Oude Talen** en eenen tweeden voor de **Wis- en Natuurkundige Wetenschappen.** Bij voldoende kunde zijn **Zedelijkheid en Godsdienstige beginselen** hoofdvereischten. Op dat nu ook genoemde Docenten het belang der inrigting evenzeer behartigen als hun eigen belang, zullen zij verpligt zijn een kapitaal te storten ten bedrage van **drie Mille**, waardoor zij tevens leden van het bestuur zullen worden. Inclinerenden gelieven zich onder het opschrift: **Hoogere School**, *franco* te adresseren bij den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

⁎ Aan de Stads Armen- en Tusschenscholen te Deventer, worden gevraagd: TWEE HULP-ONDERWIJZERS, tegen genot van Kost en Inwoning en Salaris naar bekwaamheid. Zij vinden daarenboven uitstekende gelegenheid om zich kosteloos verder te bekwamen. Adres in *persoon* of met *franco* Brieven, bij Prof. V. S. M. VAN DER WILLIGEN, Voorzitter der Plaatselijke Schoolcommissie.

KWEEKELING.

Voor een' KWEEKELING van de P. G., zestien jaren oud en van goeden aanleg, wordt in Amsterdam gelegenheid gezocht tot verdere **Opleiding**, tegen eene geldelijke tegemoetkoming voor Kost en Inwoning. *Franco* Brieven, met opgave van voorwaarden, onder Lettr. V., aan de Wed. A. ANDERSON & ZOON, Boekhandelaars Stilsteeg, G. 85, te Amsterdam.

⁎ OPVOEDING VAN WEEZEN.

Een Doctor in de Letteren, die zich reeds vele jaren met Opvoeding en Onderwijs heeft bezig gehouden, en in een der bekoorlijkste streken van Gelderland gevestigd is, wenscht tegen matig gestelde voorwaarden een of twee WEEZEN van 5 tot 8 jaren (ook wel broeder en zuster) aan zijne zorg te zien toevertrouwd, om hen te gelijk met zijne eigene Kinderen, en geheel op denzelfden voet, op te voeden, hun karakter te leiden en hen alles te doen leeren en gedeeltelijk zelf te onderwijzen, wat tot den stand, dien zij later mogten kiezen, vereischt wordt.

Belanghebbenden worden verzocht, zich met *franco* Brieven te adresseren onder Letters D. E., aan den Heer TJEENK WILLINK, Boekhandelaar te Arnhem.

APOTHEEK.

Een geëxamineerd Apothecar verlangt ten spoedigste eene plaatsing als BEDIENDE. Brieven *franco* onder Letters B. D., aan de Boekhandelaar VAN BENTHEM & JUTTING, te Middelburg.

⁎ Iemand van 50jarigen leeftijd, gezond van gestel, P. G., (geene Kinderen ter hunner laste) eene goede en vlugge hand schrijvende en niet onervaren in de Fransche Taal, zag zich gaarne geplaatst als OPZIGTER eener Fabriek, Magazijn of andere werkzaamheden.

Door eene ervaring van ruim dertig jaren als Huisschilder enz., op eene der voornaamste plaatsen in de Prov. Noord-Holl., in welke Prov. hij vermeent alzoo alomme gunstig bekend te staan, durft hij zich ook aanbevelen in een geheel of gedeeltelijk bestuur eener zoodanige Affaire, of in eenen Handel in Verfwaren enz.

Adres met *franco* Brieven, onder Letters M. K., bij den Boekhandelaar F. G. A. J. VAN WERKHOVEN, te Alphen aan den Rijn.

⁎ Tegen een goed loon, wordt gevraagd: Een ongehuwd PERSOON, die goed kan Melken en 2 Paarden oppassen. Te bevragen in *persoon* of *franco* Brieven, onder Lett. L. J., bij den Boekverkooper R. VOGELENSANK, op de Tiendeweg te Gouda.

⁎ HUISKNECHT GEVRAAGD.

Tegen 1°. November wordt in Utrecht gevraagd: een HUISKNECHT ongehuwd, P. G., liefst boven de 30 jaren oud, tevens geschikt om als Koetsier werkzaam te zijn. Alleen zij, die van goede getuigschriften voorzien en meer dan één jaar in dezelfde dienst geweest zijn, kunnen in aanmerking komen. Hierop reflecterenden, adresseren zich onder Letter O, bij de Boekhandelaren NOLET & ZOON, te Utrecht.

⁎ 1000 à 1500 GULDEN

wordt ter **Leen** gevraagd, tegen soliede borgstelling à 5 Percent en aflossing van ƒ 300 's jaars, ten einde daar door een Jong Mensch, van goede Familie en onbesproken gedrag in staat te stellen zijne soliede en winstgevende Zaak verder uit te breiden. Brieven *franco*, onder de Lett. A. D., aan den Heer A. KNOOP, Klein-Heiligland te Haarlem.

⁎ Een eenig Heer van de P. G., bezitter van een aanzienlijk vermogen, een goed uiterlijk en goed humeur, tusschen de 40 en 45 jaren oud, wonende in eene der Hoofdsteden van ons Rijk, vraagt tot waarneming zijner Huishouding eene fatsoenlijke JUFVROUW of WEDUWE, zonder Kinderen, P. G., tusschen de 30 en 40 jaren oud, van een goed uiterlijk en zacht humeur, bij voorkeur iemand welke mede eenig fortuin bezit. Adres *franco* per besloten Brief, onder Letters A. Z., bij den Boekhandelaar G. THEOD. BOM, Kalverstraat E. 10, te Amsterdam.

⁎ WORDT GEVRAAGD:

Eene JUFVROUW van de P. G. in staat en genegen bij een' Weduwnaar met 5 jonge Kinderen, eene deftige huishouding waartenemen en zich met de verzorging dier Kinderen te belasten. Adres met *franco* Brieven onder Lett. S. H., met opgave waar vroeger in betrekking geweest, bij den Boekhandelaar L. F. J. HASSELS, Blaauwburgwal te Amsterdam.

⁎ Een *Weduwnaar* ten Platten Lande, P. G., met een stil Huisgezin, vraagt tot bestuur en tot moederlijke zorg zijner Kinderen, eene JUFVROUW van de P. G. en beschaafden stand, tusschen de 35 en 40 jaren, welke genegen is, zonder vergoeding van Salaris, deze taak op zich te nemen. Tot nadere informatien gelieve men zich met eigenhandig geschreven Brieven te adresseren, onder Letters A. L., bij Mejuf. de Wed. J. W. BROUWER, Boekh. te Leyden.

⁎ Eene BURGER DOCHTER van de P. G., biedt zich aan, de eerste drie maanden zonder Salaris, als Huishoudster, Jufvrouw van gezelschap of Winkeldochter, zij is niet ongenegen Meisjes Naaijen en vrouwelijke Handwerken te leeren, later zal er meer op goede behandeling dan op Salaris gelet worden, voorzien van goede getuigschriften. Adres onder Letter K., bij H. T. HENDRIKSEN, Boekhandel Hoogstraat, Rotterdam.

⁎ Men vraagt in de onmiddelijke nabijheid van Amersfoort, tegen 1° November aanstaande, onder voordeelige conditien: Eene bekwame KEUKENMEID, liefst van de Prot. Godsd. Adres per *franco* Brieven; onder de Letters G. N., bij den Boekhandelaar PH. MEIJERS, te Amersfoort.

VEEMARKT TE BEVERWIJK.

Burgemeester en Wethouders van BEVERWIJK, brengen bij dezen in herinnering van Heeren Kooplieden en Veehouders dat de **NAJAARS-VEEMARKT** alhier, zooals gewoonlijk wordt gehouden des Zaturdags vóór de eerste of groote Alkmaarsche Najaars-Markt, en dezelve alzoo dit jaar invalt op Zaturdag den 30sten October aanstaande. Burgemeester en Wethouders voornd,

Beverwijk, 7 *October* 1858. C. STUMPHIUS.

De Secretaris, C. KARSHOFF.

⁎ De Ondergeteekenden berigt dat zij de echte C. BECKER BALANSEN en BASCULES hebben verkrijgbaar gesteld te Haarlem bij den Heer *S. van Beemen*, en te Alkmaar bij den Heer *D. J. Cohen.*

Arnhem, 5 *October* 1858. BECKER en BUDDINGH. (voorheen firma C. BECKER.)

BAD GLEISWEILER,

in Rhijn-Beijeren, Spoorweg-Station Landau. **Koudwater-Kuur, Stoombaden, Electriciteit, Druiven-Kuur** in den wijngaard zelven der Bad-Inrigting tot het einde van October, en die met uitmuntende druiven kan worden voortgezet tot in Januarij. Gezellig en aangenaam *Winter-Verblijf* voor hen, aan wie eene zachte en gezondene luchtstreek voorgeschreven is. Inlichtingen geeft de Geneesheer der Inrigting L. SCHNEIDER.

⁎ WORDT GEVRAAGD TE HUUR OF TE KOOP:

Een middelmatig BUITENVERBLIJF, in den omtrek van Arnhem of Wageningen. Brieven *franco*, aan den Heer H. D. GILDEMEESTER BUSE, Commissionnair in Effecten te Haarlem.

⁎ Door vertrek naar elders UIT DE HAND TE KOOP,

om te kunnen aanvaarden tegen 1° November aanstaande:

Een goed onderhouden HUIS, geschikt voor *Winter- en Zomerverblijf*, met 4 Benedenkamers, Keuken, Achterkeuken, alles voorzien van Stookplaatsen, ruimen Kelder, Stal, ook voor Rijtuig en Paarden en ander Vee, 2 Bovenkamers, Droogzolder, Kastwerken, 2 Pompen, groote Regenbak, voorts voorzien van alle Gemakken, Moestuin, Boomgaard met 75 fijne Vruchtboomen, schoon Bosch waarin een fraaije KOEPEL, met uitzigt van boven over alle omliggende Streken en Tuinen. Het Huis is omgeven door hooge Boomen en omvlochten met allerlei fijne Fruitgewassen. De Tuin is door hooge en schoone Heggen vrij en het Bosch is afgesloten door een sterke Palisade, die het geheel en al omgeeft en een Hek tot achter uitgang heeft. Alles is groot een Bunder, gelegen in de Loo-Laan, tusschen het Paleis en de Kerk. Voorts dient tot inlichting, dat hier Kerken zijn voor alle gezindheden en goede Scholen. Nader te bevragen in *persoon* of met *franco* Brieven, ten huize van den Heer C. VERMEULEN, Doctor te Apeldoorn.

⁎ UIT DE HAND TE KOOP:

Een wel ter nering staand WINKELHUIS en ERVE, gelegen in het volkrijkst gedeelte der Stad Leyden, waarin gedurende vele jaren eene bloeijende Affaire is uitgeoefend. Nadere informatien te bekomen ten Kantore van den Notaris J. DE CRANE, te Warmond.

⁎ TABAKS-FABRIEK.

Men vraagt ter overneming in eene Stad, om zoo spoedig mogelijk te aanvaarden: Eene goed beklante TABAKS- en SIGAREN-FABRIEK, of ook wel eene ASSOCIATIE in dergelijke Zaak. Adres *franco*, Lett. D, bij den Boekhandelaar H. TEN BRINK, te Meppel.

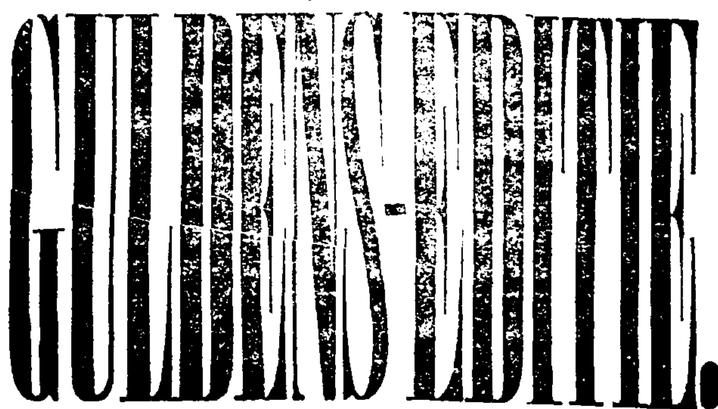
⁎ Men vraagt te KOOP: Een goede sterke **HIT** met **HITTENWAGEN** zonder veeren, voorzien met een Kap, voor vier personen; met omschrijving in welke staat zich een en ander bevindt en opgave der naaste prijs, adressere men zich met *franco* Brieven onder het N°. 51, aan den Heer A. KNOOP Klein Heiligland te Haarlem.

⁎ Voor eene landelijke Gemeente, worden gevraagd: **twee of drie** gebruikte, bruikbare

KERKKROONEN.

Opgave bij den Boekhandelaar J. VAN GOLVERDINGE, te 's Gravenhage, onder Letter X.

⁎ Bij D. A. THIEME, te Arnhem, is verschenen, N°. 3 der



INHOUDENDE: CLEMENTINE, DOOR

DEN OUDEN HEER SMITS.

N°. 1 behelst: **LEVENSBEELDEN.** *Schetsen en Verhalen van* A. H. VAN DER HOEVE.

N°. 2. *Vier novellen van* J. J. CREMER en GERARD KELLER.

☞ Elk N°. is **afzonderlijk** à ƒ 1.— verkrijgbaar.

*** Te HUUR, met 1°. Mei e. k., op een der fraaiste en levendigste punten van Apeldoorn en 't Loo: Een zeer droog, tot *Zomer- en Winterverblijf* goed ingerigt HUIS, met vijf behangen, gestuc. geplaf. Kamers, met vele Kasten en verder met al wat tot een fatsoenlijk Huis behoort. Met Plaisier- en Moestuin met Vruchtboomen enz.

Brieven *franco*, N°. 985 en adres aan het Postkantoor te Apeldoorn.

*** Door verandering van betrekking wordt te KOOP aangeboden, voor den prijs van *f* 450: Eene IJZEREN DRAAIBANK met loopenden schroefsnijwerk; hebbende eene lengte van 6 Amst. Vt. en met verlengstuk van 8 dito Vt., kunnende er eene diameter van 19 Amst. duimen op afgedraaid worden. Door bijzondere constructie, is dezelve zoodanig ingerigt, dat een jongen van 12 à 14 jaren, de zwaarste assen afdraait; dezelve is te bevragen met *franco* Brieven en te bezigtigen bij den Heer I. J. H. DE BRUIN te Rhenen, bij wien tevens ter overneming wordt aangeboden, Eene TABAKSKERFBANK van geheel nieuwe constructie, welke echter door gebrek aan tijd niet is afgewerkt geworden.

*** G. W. WESSELING, zal op Maandag den 11[den] October 1858, des namiddags ten half drie ure, te Amsterdam, in *de Witte Zwaan*, op den Nieuwendijk, presenteren te Verkoopen: Eene extra mooije, nieuw aangevoerde partij Greenen en Vuren, **Dramsche**, **Frederikstadsche**, Bijhavensche, **Riga**, **Narva** en Dantziger Balken; Noordsche Spieren; **Wijburger**, **Riga**, **Dantziger** en Noordsche Deelen; Narva Sparren en Sparhouten, Battings, Juffers, Ellens, Colters, Eikenhout; een partijtje **New-Orleans Pijpduigen** en andere HOUTWAREN. — Liggende in den Binnenkant en op den wal.

*** **KAGCHEL VERKOOPING in het Verkooplokaal, in de Warmoesstraat W. 3 N°. 74, te Haarlem.**

ENGESMET en SARLET, zullen verkooping houden, ten overstaan van den Notaris Mr. H. A. F. D. VAN MEEUWEN, Dingsdag den 12[den] October 1858, van HUISRAAD, MEUBELEN, INBOEDEL en eenige SCHILDERIJEN van levende Meesters; voorts KAGCHELS, HAARDEN, SPAAROVENS, eene partij ZILVERSMIDS-GEREEDSCHAPPEN voor groot werk ENZ. Goederen worden dagelijks aangenomen.

*** **OPRUIMING.**

Men is voornemens op Woensdag 13 October 1858, des voormiddags 10 ure, te Hilversum aan het Gooische Gat, ten overstaan van den Notaris A. PERK, publiek te Verkoopen:

100 Gewaterde IEPEN BOOMEN van 30 tot 40 duim over kruis.

100 DITO van 40 tot 60 duim over kruis.

2000 Beslagen Eiken SCHOEIJINGPALEN van 2 tot 4 el lang.

Alles aan het water gelegen en daar langs te vervoeren.

*** Op Zaturdag 16 October e. k., des avonds 7 ure, zal in het Logement *de Veenhoop*, publiek worden verkocht: Gemeld van ouds bekend en neringrijk LOGEMENT, *DE OUDE VEENHOOP*, staande en gelegen aan den Straatweg en Drentsche Hoofdvaart te Smilde, bevattende ruime Vertrekken, groote Jagtweide, Zaal en Stalling, met de nevens en achterliggende Tuingrond, groot 77 Roeden 60 Ellen, en bij inzate gebragt in 3 perceelen op *f* 9640.

Assen, A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN,
4 *October* 1858. Notaris.

*** Men zal op Zaturdag den 16[den] October 1858, des namiddags ten 5 ure, te Utrecht, achter St. Pieter, in *het Lokaal van Verkoopingen*, in het openbaar Verkoopen:

N°. 1. Een kapitaal, goed betimmerd HUIS, met afzonderlijk BOVENHUIS, ERF, GROND en TUIN, staande en gelegen te Utrecht, aan de Noordzijde van het Domkerkhof, in den Westelijken hoek in eene Poort, Wijk F., N°. 293 en 294, voorzien van: een met Marmer bevloerden Gang, acht Kamers, allen Behangen en de meesten met Stookplaatsen, nog twee Kamertjes, twee Keukens, Kelder, Zolder, enz.

N°. 2. Een hecht en weldoortimmerd HUIS met GROND, staande en gelegen naast het voorgaande, Wijk F., N°. 295, bevattende: een met Marmer bevloerden Gang, vijf Kamers, de meeste Behangen en met Stookplaatsen, Keuken, Kelder, Zolder, enz.

N°. 3. Eene onlangs nieuw gebouwde WERKPLAATS, geschikt om tot velerlei einden te worden ingerigt, met ERF, GROND en KELDERS, gelegen als voren, tegenover het 2[e] Perceel.

Deze drie Perceelen, bijzonder geschikt tot uitoefening eener *geëxtendeerde Zaak*; zullen eerst afzonderlijk en daarna in massa worden Geveild.

N°. 4. Een hecht en sterk HUIS met ERF en GROND, te Utrecht, aan de Westzijde van den Springweg, Wijk B., N°. 779, met een GEBOUW daarachter, ingerigt tot *Werkplaats*, Wijk B., N°. 743, uitkomende in de Zilversteeg, en nog een DITO, dienende tot Keuken, bestaande in Gang, Voorkamer, thans dienende tot Werkplaats, vijf Kamers, onderscheidene Behangen en met Stookplaatsen, Keuken, Kelder, Zolder, enz.

N°. 5. Een HUIS, ERF, GROND en TUIN, naast het voorgaande Perceel, Wijk B., N°. 778, voorzien van: vier Kamers, Keuken, Kelder en Zolder.

Breeder bij Billetten en nader onderrigt ten Kantore van de Notarissen VAN SCHERMBEEK en HONDIUS VAN DEN BROEK, en VAN ZYDVELD, te Utrecht.

*** Men is van meening om, op Maandag den 25[sten] October 1858, des voormiddags te 10 ure, in de Herberg *de Zwaan*, aan den Middenweg in den Heer Hugowaard, in het openbaar te Verkoopen:

Eene HUISMANSWONING met BOET, ERVE en TUIN, staande en gelegen aan den Hensbroeker- of Jan Glijnisweg in den Heer Hugowaard, met eenige daarbij gelegen stukken WEI- en BOUWLAND, groot 11 Bunders 10 Roeden 20 Ellen, benevens drie stukken WEILAND in de Gemeente Hensbroek, nabij voorschreven Huismanswoning, groot 2 Bunders 81 Roeden 60 Ellen.

Zijnde breeder bij Biljetten omschreven en nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van den Notaris J. STIKKEL in den Schermeer.

DE SEPTEMBER-AFLEVERING VAN
Jhr. Mr. J. C. DE JONGE,
GESCHIEDENIS VAN HET
NEDERLANDSCHE ZEEWEZEN.

Bevat: Togt van *van Wassenaer* naar het Noorden. — Toestand van het Zweedsche Zeewezen. — Doortogt door de Sont. — Beoordeeling van het gedrag van *van Wassenaer*. — Voortzetting van den krijg in het Noorden. — Dapper bedrijf van *Adriaen van Trappen*, gezegd *Bankers*. — Togt van *de Ruyter* met eene tweede Vloot naar het Noorden. — Terugtogt van *van Wassenaer*. — Overwinning op het Eiland Tunen. — Krijgsbedrijven tegen de Algerijnsche en andere Roovers. — Togten van *de Ruyter* naar de Middellandsche-Zee. — Vermeestering der Nederlandsche Bezittingen door *Robert Holmes*. — Uitrusting eener Vloot onder *van Wassenaer*. — Herovering der bezittingen door *de Ruyter*. — De Smyrnasche Vloot door de Britten aangevallen. — De oorlog breekt uit. — Toestand van het Britsche Zeewezen. — Bouworde en Wapening der Britsche Schepen. — Maatregelen tot versterking der Zeemagt. — Bouw van 60 nieuwe Oorlogschepen. — Toeneming der magt van 's Landsvloot. — IJver der Admiraliteiten van de Maze en Amsterdam. — **Bij deze Aflevering is het Portret van WITTE CORNELIS DE WITH.**

Elke Aflevering van het **„Nederlandsche Zeewezen"** kost *f* –.75, elk Portret *f* –,15.

*** Door P. H. VAN DEN HEUVELL, te Leiden, is uitgegeven en alom verzonden:

I. ALEXANDER VON HUMBOLDT,
KOSMOS,

Ontwerp eener Natuurkundige Wereldbeschrijving, naar het Hoogduitsch door **Dr. E. M. BEIMA**, IV[e] Deel, 2[e] Afl. Prijs *f* 2,45.

De 3[e] en laatste Afl. wordt over eene maand verzonden:

II. PROSPECTUS VAN EENE
LEVENSBESCHRIJVING
VAN
ALEXANDER VON HUMBOLDT,

naar het Hoogduitsch van **Prof. H. KLENCKE**, door D[r]. E. M. BEIMA. Met Portret en Facsimile. en eene Kaart van den Orinoco-Stroom.

*** Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, verscheen als thans *kompleet*:

HET GETUIGENIS DER GESTEENTEN,
DE GEOLOGIE IN BETREKKING TOT
DEN BIJBEL EN HET GEOPENBAARDE SCHEPPINGSVERHAAL,
door HUGH MILLER,

met eene Inleiding en een Levensberigt van den Schrijver door **Dr. D. LUBACH.**

Met twee Platen en Portret. Prijs . . . . *f* 4,85.

Dit Werk bevat de volgende Hoofdstukken:

1. De Palaeontologische Geschiedenis van het Plantenrijk.	5. De Geologie in betrekking tot de Godgeleerdheid.
2. ———————————— Dierenrijk.	6. De Zondvloed.
3. Het Mozaïsche en het Geologische Getuigenis.	7. Het ontdekbare en het geopenbaarde.
4. Het Mozaïsche Scheppingsvizioen.	8. De Geologie en hare tegenstanders.

*** Men zal, op Dingsdag den 26[sten] October 1858, des namiddags ten een ure, in de Herberg aan de Schagerbrug in de Zijpe, op *regterlijk gezag* in het openbaar Verkoopen:

Eene welbeklante GROF- en HOEFSMEDERIJ, zeer voordeelig staande aan de Zijpervaart, aan de Schagerbrug in de Zijpe, groot met het ERF 4 Roeden, 30 Ellen, Kadaster Sectie B, N°. 433, met alle losse en vaste GEREEDSCHAPPEN.

Informatien zijn te bekomen bij den Notaris C. SIEMERS, te Zijpe.

De EXPLOICTEUR bij het Geregtshof in de Kolonie *Suriname* zal over een jaar en zes weken, den dag nader te bepalen, publiek bij executie verkoopen:

De Katoen-Plantaadje Lot N°. 209 Hope

cum annexis, gelegen in *Coronie*, aankomende CATHARINA SUSANNA DE MEDICI, Echtgenoot van FRIEDRICH WILHELM FAERBER, op den 3[den] dezer onder sequestratie gebragt. SIMON ABENDANON Sz.

Paramaribo, 20 *Augustus* 1858.

WAAKZAAMHEID.

Men leze met *attentie* N° 77 van dit blad, en vooral wat op Bladz. 1, en ook wat over *Leyden* en andere plaatsen hierin gezegd wordt en verzuime niet indien ze nog te bekomen zijn, N° 46, 74, 75 en 76 in te zien, op dat men eens bekend worde met de **plannen** die er tegenwoordig door zekere partij alzoo beraamd worden.

Tevens verzoeken wij de Redactie van genoemd blad, bovengenoemde N[os] indien ze uitverkocht mogten zijn in het belang der zaak *andermaal* verkrijgbaar te stellen.

ADVERTENTIE.
VADERLANDSCHE LETTEROEFENINGEN.

Van dit Tijdschrift zijn 1° October *twee* Afleveringen in het licht verschenen. Zij bevatten onder anderen aankondigingen van: VAN KOETSVELD, *de Gelijkenissen van den Zaligmaker*; JORISSEN, *Bedenkingen op het gebied der Godgeleerdheid*; E. E., *Op weg naar Huis*; BEETS, *'s Heilands goedkeuring*; STEENMEIJER, *W. Broes in leven enz.*; HINGST, *Commentatio*; BOUWMAN, *Meetkundig Rekenboek*; HERBST, *Leven van M. Claudius*; A. FRANCKEN, *Gedichtjes*; VERWIJS, *Bloemlezing uit middelnederlandsche Dichters*, en verscheidene korte letterkundige mededeelingen.

In het Mengelwerk wordt gehandeld over *IJzeren Bruggen*; *de Reizen van* Dr. H. BARTH *in Afrika*; *de laatste uitbarsting van den Vesuvius*; *de Brandweer in de N.-Amerikaansche Steden, enz. enz.*

Men kan zich Abonneeren bij alle solide Boekhandelaren in het Rijk alsook bij den Uitgever P. ELLERMAN, Rokin, A. 397, te Amsterdam.

*** Bij GEBROEDERS BINGER, te *Amsterdam*, ziet het licht:

DE MUZIEK
BEHOORENDE BIJ
VONDEL Gekroond.

LYRIESCH — DRAMATIESCH GEDICHT,
door W. J. HOFDIJK.

Voor **2 Solostemmen:** *Tenor (of Baryton) en Bas.*
Vierstemmig Mannenkoor *met* ***Piano-Forte,***
GEKOMPONEERD
door RICHARD HOL.

PRIJS *f* 3.—.
Afzonderlijke Partijen, elke *f* –,25.
☞ *Wordt niet in commissie gezonden.*

*** VAN DRUTEN & BLEEKER, te Sneek, hebben verzonden, *de vijfde Aflevering* van het

PRACTISCH VOLKSBOEK,
Museum voor
NATUUR, KUNST EN WETENSCHAP.

Inhoud dezer Aflevering: Een Visch die Insekten vangt, door T. C. WINKLER. — De Weilanden, door A. WINKLER PRINS. — *Hayes* berigten over de opene Poolzee. — De Stormen, door A. WINKLER PRINS. — Wat is Scheikunde? door C. DE JONG. — De Maan en de Aarde, door A. WINKLER PRINS. — Het groote en kleine in de Natuur, enz. en vele **Houtgravuren.**

Dit Tijdschrift gaat steeds voort met het opnemen van het belangrijkste op het gebied van **Natuur**, **Kunst** en **Wetenschap**, en kost slechts 5 Cents per week of *f* 2,50 per Jaargang.

*** Bij C. VAN DER POST JR., te *Utrecht*, komt heden van de pers:

De Twee Eerdiensten:
PROTESTANTSCH EN KATHOLIEK.
LEERREDE.
DOOR
ATHANASE COQUEREL.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.